

TMMOB

# ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ HABER BÜLTENİ YIL : 4 SAYI : 37 HAZİRAN 1992

## SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİNE İKİ ÖRNEK; MESLEK ODALARI VE SENDİKALAR

Tarihsel gelişim ile birlikte insanlar değişik koşulların ve taleplerin sonucu olarak örgütlenme gereksinmesi hissetmişler, bu gereksinmelerini toplumun istek ve talepleri doğrultusunda kurdukları örgütler aracılığıyla karşılamak istemişlerdir. Bu örgütleri mesleki, çalışma kolları, çevre, insan, konut, tarım, Sanayi ve Ticaret alanlarında olmak üzere çeşitlendirmek olanaklıdır.

Özellikle Sanayi devrimi sonrası üretim süreci içerisinde temel kavram olarak ortaya çıkan işçi - işveren ilişkilerinin düzenlenmesinde önemli görev üstlenen sendikalar, emeğin sömürülmesinin önüne ancak örgütlü mücadele ile geçilebileceğinin bir göstergesi olarak ortaya çıkmış, gelişmiş ve giderek tüm çalışanları kucaklayacak şekilde örgütlenmesine devam etmiş ve etmektedir.

Meslek Odalarında benzer bir şekilde mesleki açıdan örgütlenmenin sağlandığı, üyelerinin ekonomik, demokratik, sosyal ve mesleki alandaki talepleri ile ülke ve dünya ölçeğinde ilgi alanına giren konularda politika ve görüş oluşturmak amacıyla kurulmuş örgütlerdir.

Amaçlar açısından bakıldığında sendikalar ile Odaların amaçlarının belli noktalarda paralellik taşıdığı, özellikle de-

### İZMİR 3. İKTİSAT KONGRESİ

Önümüzdeki on yıl içinde halkımızı daha yüksek refah düzeyine, ülkemizi daha ileri ülkeler düzeyine getirecek ekonomik ve sosyal politikaların tartışılması ve belirlenmesi amacı ile düzenlenen İzmir 3. İktisat Kongresi 4 - 7 Haziran tarihlerinde gerçekleştirildi.

İsmine rağmen İzmir'lilerin azınlıkta bulunduğu Kongrede; Cumhurbaşkanı Başbakanı eleştirisi, Başbakanın yanıtı, Kadın Bakanın elbisesi, kürsüye yetişememesi, Başbakanın yemeği, İş adamları ile siyasilerin otel görüşmeleri basında geniş yer aldı.

Kongre sonuçlarının Eylül 1992'de yayımlanacağını bildirilmesine rağmen Kongreden "Devletin ekonominin içinde yer almadığı bir Türkiye" hedefiyle çıktığı yetkililerce açıklandı.

Kongreden çıkan sonuçların etkileyeceği halkımızın, sendikaların, demokratik ve mesleki kitle örgütlerinin, üniversitelerin yer verilmediği, görüşlerini bildiremediği bu kongreden farklı bir sonuç çıkması beklenemezdi.

Hazırlatılan ve sunulan bildirimlerin tümü, işveren temsilcileri ve örgütlerinin raporları oldu.

Bilgi toplumun gereklerinin görülmediği, verimliliğin ele alınmadığı, enflasyon konusunda on yıl önce yapılan 2. İktisat Kongresinde söylenenlerin tekrarlandığı, İzmir 3. İktisat Kongresinden siyasiler kadar umutlu değiliz. Dileğimiz ülkemiz ekonomisi ve sosyal yapısına yön verecek tüm örgütlerin yer aldığı, çok sesliliğin gereklerini yerine getirecek altyapının oluşturulduğu bilimsel bir Kongrenin gerçekleştirilmesidir.

### BU SAYIDA...

- İzmir 3. İktisat Kongresi
- Sivil Toplum Örgütlerine İki Örnek; Meslek Odaları ve Sendikalar
- Şubeden Haberler
- TMMOB 32. Genel Kurulu
- İzmir 7. Asliye Ceza Mahkemesi Kararı: Mühendis Olmayanlar Ticari Hizmetlerinde Bu Ünvanı Kullanamazlar
- Bergama Ovacık Altın Madeni Özel İhtisas Komisyonu Ara Raporu
- Mektup Eylemi
- İktidarın Seçim Öncesi Kararı ile Teknik Öğretmenlere Mühendis Ünvanı Tanındı
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığından; Elektrik Fen Adamları Fenni Mesuliyet Üstlenemezler
- Alanya Temsilcimiz Görev Yerine İade Edildi
- Okuyucu Köşesi: Demokrasi ve İnsan
- Sendikalaşma Raporu

mokratikleşme ve örgütlenme anlamında aynı hedefe varmak isteyen diğer sivil toplum örgütlerinin yanibaşında ve en önemli mevzilerde oldukları görülmektedir.

Ancak; olaya daha derinlemesine bakıldığında sendikalaşma talebinin çeşitli meslek gruplarının ortak talebi olduğu ve sendikaların gücünün ise tabandan gelecek talebin gücüyle doğrudan orantılı olduğu söylenebilir. Oysa; Odalar demokratik kuruluşlar olmalarının yanısıra özü itibarıyla mesleki kuruluşlar olup, kendi üyelerinin taleplerini karşılayabilmek durumundadır.

Bu durumda Odaların gerek örgütlenme ve gerekse üyeleri için vereceği ekonomik mücadelenin tüm çalışanları kucaklayamayacağıda bir gerçektir. Dolayısıyla meslek odalarının tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların kazanılması mücadelesindeki yeri; kendi üyelerini bilinçlendirmek, yol gösterici ve aydınlatıcı olmak ve çok genel anlamda toplumun demokratikleşmesi ve örgütlenmesinde üzerine düşen görevi yerine getirmek olmalıdır.

Bu anlamda Odalar sendikal örgütlenme mücadelesinde talep sahiplerinin kendi mücadelesini verebilmesine olanak sağlamalı ancak sendikal örgütlenmede fiilen görev üstlenmemelidir.

● SELÇUK BELEDİYESİNDEN

Selçuk Belediyesi, ilçenin ve yörenin çeşitli sorunlarının yanısıra mesleki bilgi ve faaliyetlerin yeracağı bir gazetenin yayınına başladı.

Belediye Başkanı Kamil SUBAŞI, Odamız üyelerinden Gazetelerinde ayırdıkları köşeye yazılar bekliyor.

● DELEGASYON TOPLANTISI

TMMOB Delegesi Şubemiz üyeleri, TMMOB Genel Kurulu öncesi 7 ve 18 Mayıs tarihlerinde 2. kez toplanarak Genel Kurula yönelik çalışmalarını değerlendirdi. Toplantıda belirlenen sendikalaşma komisyonuna bir üye verilmesi eğilimi çerçevesinde Yönetim Kurulu üyemiz Sn. Mehmet HEPZARIF ilgili komisyonda görev aldı.

● EMO EŞYA PİYANGOSU

EMO Merkez Yönetim Kurulunun aldığı karar ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 26 / 05 / 1992 tarihli izni ile Elektrik Mühendisleri Odası Eşya Piyangosu düzenlenmiştir.

1 Ağustos 1992 tarihinde çekilecek eşya piyangosunun ikramiye planı şu şekilde;

1 Adet Renault - 9 / Spring otomobil  
92 model

1 Adet Lada - Samara otomobil 92 model

1 Adet Skoda Favorit otomobil 92 model

2 Adet 425 / T 3 Kapılı Arçelik Buzdolabı

1 Adet 475 / T 2 Kapılı Arçelik  
Buzdolabı

2 Adet 2800 Full Otomatik  
Çamaşır Makinası

1 Adet ARMD 570 Arç. Mikrodalga Fırın

3 Adet ARS 941 Arç. Elek. Süpürgesi

5 Adet ARK 8 / P. Arç. Buharlı Ütü

3 Adet ARK 61 Arç. - Pres ütü

3 Adet ARMF 1200 Arç. Mini Fırın

2 Adet ARTV 451 Arç. TV

1 Adet ARG Arç. Şofben

Biletlerini Şube ve Temsilciliklerimizden temin edebileceğiniz eşya piyangosuna tüm üyelerimizin katılmasını bekliyoruz.

● SİMATİK S5 KURSU

Şubemiz, gelişen teknolojinin üyelerimize tanıtılması amacıyla çalışmalarını sürdürüyor. Bu amaçla düzenlenen PLC semineri 6 - 7 - 8 Temmuz 1992 tarihlerinde Şubemiz Salonunda gerçekleştirilecek.

Otomasyon sistemlerinin tanıtılması amacıyla düzenlenen kursun içeriği şu şekilde;  
Kursun kapsamı : SIMATİK S5'in hardware ve software olarak tanıtılması

Sayı sistemleri (Binary, desimal, temel lojik kapılar, flip-flop devreleri, digital sistemler, mikro işlemci mimarisine giriş, mikro işlemci yan bilimleri) PLC'lerin tarihçesi PLC - Konvansiyonel sistem mukayesesi SIMATIC S5 100 U, 115 U, 135 U'nun tanıtılması

SIMATIC S5 90U, 95U ve FG 710'un tanıtılması

STEP 5'e giriş

STEP 5 temel konuları

Lineer programlama tekniği

Digital giriş - çıkış örnekleri

Yazılan programların cihazlar ile denemesi.

EĞİTMENLER: Levent BOZDOĞAN

(Elektrik Müh. - SİMKO)

Açıklama : Kurs ile ilgili tüm teknik dökümanlar firma tarafından verilecektir.

Kurs bitiminde kursiyerler STEP 5'in temel konuları ve işlemlerini tanıyacak ve basit programları kendileri yapacak duruma geleceklerdir.

Kurs gün ve Saatleri: 6 - 7 - 8 Temmuz 1992 tarihlerinde 9.30 ~ 16.30 saatleri arasında

Öğle yemekleri EMO İzmir Şubesi tarafından karşılanacaktır.

Katılım bedeli : 2.000.000 TL / kişi

Başvuru ve kurs bedeli : EMO İzmir Şubesi

Not: Kurs 15 kişi ile sınırlıdır.

● 1993 EMO AJANDASI HAZIRLANIYOR

Günlük takvimi, elektrik, elektronik ve bilgisayar mühendislerinin yararlanabileceği temel teknik bilgileri ve sektörde yer alan

firmaları tanıtan reklam bölümleriyle tüm ülkede ve K.K.T.C' de Elektrik Mühendislerine ücretsiz olarak dağıtılan EMO Ajandası hazırlanıyor.

Tamsayfa: 5.000.000 TL, 1/2 sayfa: 3.000.000 TL olarak reklam bedelleri belirlenen Ajanda'da yer almak isteyen kişi ve kuruluşlar geniş bilgi ve reklam sözleşmesini Şubemizden temin edebilirler.

● ALANYA TEMSİLCİMİZ GÖREV YERİNE İADE EDİLDİ

Başarılı çalışmalarına karşın siyasi tercihler nedeni ile görev yaptığı TEK Alanya İlçe İşletme Başmühendisliğinden, Konya Meram Elektrik Dağıtım Müessesesi Müdürlüğüne mühendis olarak atanan Temsilcimiz Ayla KOGUŞ, başvurduğu Konya İdare Mahkemesinin kararı ile görev yerine iade edildi.

Mahkemenin kararı sayfa 9'da...

● ANTALYA TEMSİLCİLİĞİMİZDEN

9 Mayıs 1992 tarihinde, temsilcilik grubunun çalışmalarının değerlendirilmesi ve yeni temsilcilik grubunun belirlenmesi gündemi ile Antalya ilinde bulunan tüm üyelerimizin çağrılı olduğu bir toplantı düzenlendi.

100 üyemizin katıldığı toplantıda söz alan konuşmacılar mesleğimizin çeşitli sorunlarına değinerek düşünce ve önerilerini açıkladılar.

Yeni dönemde temsilcilik grubunda yer alarak Oda çalışmalarına daha çok katkı koymak isteyen on üye adaylığı ilan etti.

Canlı, aktif ve olgun bir şekilde süren toplantı ve seçimler sonucunda daha fazla oy alan Mehmet NALBANTOĞLU, İsmail SÖĞÜT, Arif KEPENEK, İbrahim KORU ve Uğur Göksel ÇELİK yeni temsilcilik grubunu oluşturdu.

Mehmet NALBANTOĞLU'nun temsilciliğe önerildiği yeni temsilcilik grubu Oda Başkanlığı tarafından onaylanarak göreve başladı.

Uzun süredir görev yapan eski temsilci Sn. Sadık ÖZEKİNCİ ve arkadaşlarına katkılarından ötürü teşekkür ediyor seçilenlere başarılar diliyoruz.



TOPTAN ELEKTRİK

VE TV ANTEN

MALZEMELERİ TİCARETİ

M. Yalçın Bırazeroğlu - Cemal Kavasoglu

TEL: 25 35 10 - 19 15 98

ŞUBE : 1371 Sok. No. 2/C - İZMİR

FAX: 13 77 92

MERKEZ: 8759 Sok. No. 48 - İZMİR

Elektrik - TV Anten Malzemeleri

Su Motorları Dahili ve Harici tip

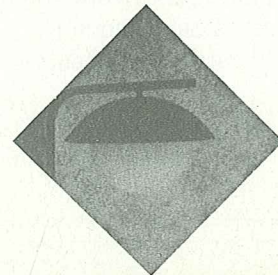
Aydınlatma Armatürleri

TMS, 32 wat Armatür İmalatı

Her nevi Ampul - Kablo

ve Bilumum Elektrik

Malzemeleri Toptan - Perakende Satışı



● SÖKE MDB'den

Özel nedenlerle görevinden ayrılan Şivekar (Şengün) DİRMİLLİ'nin yerine Söke Mesleki Denetim Bürosu sorumluluğuna Sn. Mustafa USLUYÜZ ile birlikte görev yapmak üzere Sn. Tamer DİRMİLLİ atandı. Sn. (Şengül) DİRMİLLİ'ye katkılarından ötürü teşekkür ederken, görevi devralan Sn. T. DİRMİLLİ'ye başarılar diliyoruz.

● ODAMIZIN TEST HİZMETLERİ SÜRÜYOR

Şubemiz kişi ve kurumlardan gelen teknik hizmet taleplerini yerine getirmek üzere çalışmalarını sürdürüyor.

Şubemize verilen teknik hizmetler ve karşılığında alınan ücretler şu şekilde;

TOPRAKLAMA TESTİ

- Üç ölçüme kadar 600.000.TL.-

- Sonraki her ölçüm 80.000.TL.-

MADENİ YAĞ DİELEKTRİK

DAYANIM TESTİ

- Numunenin getirilmesi halinde 80.000.TL.-

- Numunenin tarafımızca alınması halinde 350.000.TL.-

SEKONDER RÖLE TESTİ

500.000.TL/Fider

● İKK TOPLANTILARI

İzmir'de bulunan TMMOB'ye bağlı Odaların Şube ve Temsilciliklerinden oluşan İzmir İl Koordinasyon Kurulu, her 15 günde bir yaptığı periyodik toplantıları ile çalışmalarını sürdürdü.

14 Mayıs 1992 tarihinde TMMOB Genel Kuruluna yönelik çalışmaları değerlendirmek üzere toplanan Kurul, sendikalaşma, işyeri temsilciliği yönetmeliği, yeni dönem çalışma esasları konularında çalışma yapılmasını kararlaştırdı. Kurul tarafından oluşturulan Altın Maden Özel İhtisas Komisyonunun ara raporu Kurul tarafından kabul edilerek gereği ve bilgi için Çevre Bakanlığı, İzmir Valiliği, Bergama Kaymakamlığı, Bergama Belediye Başkanlığı ve TMMOB Başkanlığına gönderildi. (Komisyon ara raporu bültenimizde sunulmuştur.)

28 Mayıs 1992 tarihli ikinci toplantıda TMMOB Genel Kurulunun değerlendirilmesi ve 5 Haziran Çevre Günü etkinlikleri görüşüldü. Toplantıda TMMOB Yasası'nın ele alınması amacı tüm odaların delegelerinin katılacağı ortak toplantı düzenlenmesi kararlaştırıldı.

● KOMİSYON ÇALIŞMALARI

- BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ

ÖRGÜTLENME KOMİSYONU

Bilgisayar Mühendisi Lisans diplomasına sahip Mühendislerin örgütlenmesi amacı ile kurulan komisyonumuz aynı zamanda sektördeki sorunlar, Bilgisayar Mühendisliği Eğitimi gibi konularda da çalışmalar yapmaktadır. Elektrik Mühendisleri Odası'na üye Bilgisayar Mühendisleri tarafından çıkarılan ve bütün Bilgisayar Mühendislerine gönderilen "Bilgisayar Mühendisleri Haber Bülteni" nin 3. Sayısını İzmir grubu

üstlendi ve başarı ile 3. sayı çıkartıldı.

Komisyon, yeni mezun olan meslektaşlarımıza yönelik çalışmalar yapmak üzere toplantılarını sürdürmektedir.

- ASANSÖR KOMİSYONU

Çok katlı yapılaşma sonucu kent yaşamının vazgeçilmez aracı haline dönüşen asansörlerin bakımını üstlenen asansör bakımçı firmaları hakkında Belediyeler, TSE ve Odalar olarak ortak çalışma platformu oluşturulmuş ve platform çalışmalarına başlamıştır.

Asansör Komisyonu olarak amacımız, asansörlerin uluslararası standartlarda üretilmesini, kullanım sırasında yetkili ve donanımlı kişilerce güvenli bir şekilde işlerliğini sürdürmesini sağlamaktır. Komisyonumuz, bu amaçla sektörle ilgili çalışmalarını sürdürmektedir.

- Y. G. KOMİSYONU

Çalışmalarına başlayan komisyonumuz 1992 dönemi çalışma hedeflerini aşağıdaki şekilde belirlemiştir.

- Tip projelerin güncelleştirilmesi

- TEK'teki uygulamalara ilişkin aksaklıkların tespiti ve öneriler

- Tarifeler Yönetmeliğinde yapılacak değişiklik önerileri

- Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği değişikliği taslağının incelenmesi ve öneriler

- İzmir Elektrik şebeke planlanması ve öneriler.

- SMM KOMİSYONU

Serbest Müşavir Mühendislerin çalışma konuları hakkındaki sorunları ile ilgili olarak

kurulan komisyonumuz çalışmalarına devam etmektedir. Komisyonumuzun önerileri şunlardır;

İş Başlama Bildirim Formları hayata geçirilmeli, iş başlamadan önce TUS formu tam olarak doldurarak TEK'e verilmelidir. Uygulama sorumlusunun (tesisatçı) yetki ve sorumlulukları titizlikle kontrol edilmelidir. TEK tarafından yapılan tesis muayenesi sırasında bu form aranmalı ve sorumlular kontrol edilmelidir.

Tesis muayenesi sayaca kadar yapılmalı, sayaç sonrası TUS' un sorumluluğunda olacaktır.

Elektrik tesisatlarının yetkisi ve sorumluluğu olmayan kişilerce yapıldığı gözlenmektedir. Buna karşın TEK'çe istenen, taahhüname niteliğinde olan ve tesisatı yapacak kişi tarafından imzalanması gereken evrak, projeyi üretmekten başka hiç bir ilgisi olmayan SMM'ler tarafından imzalanmaktadır. Hem uygulamaya yönelik sorumluluk hemde mali anlamdaki sorumluluklar nedeni ile üyelerimizin, tesisatını üstlenmedikleri yapılara ait bu belgeleri imzalamaları gerekmektedir. Bu amaçla bu tür belgeler imzalanmamalı ve başkalarının üstlenilmesi gereken sorumluluklar gerekçesi ne olursa olsun üstlenilmemelidir.

- "ELK. İÇ TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ" ÖZEL KOMİSYONU

Önümüzdeki günlerde değişiklik beklenen Elektrik İç Tesisat Yönetmeliği üzerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanarak görüş için odamıza gönderilen taslak hakkında çalışma yapmak üzere oluşturulan komisyon, raporunu Yönetim Kurulumuza sundu.

**BALKIM MÜHENDİSLİK**  
**ELEKTRİK SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.**

**Elektrik Mühendisi**  
**Bülent Şevket DEMİRAL**

**AG Elektrik Malzemeleri**  
**Toptan Satışı**

**BAYİLİKLERİMİZ**

✓ SIEMENS

✓ BUFFER LEGRAND

✓ ESEM

✓ PAMUKKALE KABLO

✓ KONDAŞ

✓ DEMİRBAĞ

✓ METESAN

✓ ALCE

Gazî Bulvarı No: 42/B

35210 Çankaya - İZMİR

Tel: 190725 , 412745 - 146421

Faks: 146421

# TMMOB 32. GENEL KURULU

Türkiye'deki tüm mühendis ve mimarların demokratik ve Anayasal mesleki üst örgütü TMMOB'nin 32. Olağan Genel Kurulu 21 - 24 Mayıs 1992 tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Genel Kurul'un açış konuşmasında TMMOB Başkanı Teoman ALPTÜRK; son 2 yılda Dünya'da ve ülkemizdeki gelişmelere değinerek konuşmasını şu şekilde sürdürdü;

"Bugün insanlarımız demokratikleşme sürecinin hızla gelişmesi için iktidarı zorluyor, geçmişte yaşadıkları nedeniyle sabrı zorlanıyor ama büyük bir olgunlukla demokrasiden yana tavrını belli ediyor, özveri gösteriyor, gelişmeleri sabırla değerlendiriyor.

Hiç kuşku yokki insanlarımızın bu özverisi ve sabrı boşuna değildir.

**ÇÜNKÜ İNSANLARIMIZ; DEMOKRASİYİ VAR EDİP YAŞATACAK, DEMOKRASİNİN GERÇEK GÜVENÇESİ OLACAK ÖRGÜTLÜ BİR TOPLUM İSTİYOR.**

**ÇÜNKÜ İNSANLARIMIZ ÖRGÜTLENMENİN, ÖRGÜTLÜ BİÇİMDE HAK ARAMA VE ALMANIN ÖNÜNDEKİ YASAL VE FİİLİ ENGELLERİN KALDIRILMASINI İSTİYOR.**

**ÇÜNKÜ İNSANLARIMIZIN DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARINA SAYGININ ÜLKEMİZİN HER YANINA HERKES İÇİN EGEMEN KILINMASINI İSTİYOR.**

**ÇÜNKÜ İNSANLARIMIZ; GÜNEYDOĞUDA BİRAN ÖNCE SAĞLIKLI, DEMOKRATİK BİR YAŞAM OLMASINI İSTİYOR, İNSANLARIN ŞU VEYA BU ŞEKİLDE ÖLDÜRÜLMELERİNİ İSTEMİYOR.**

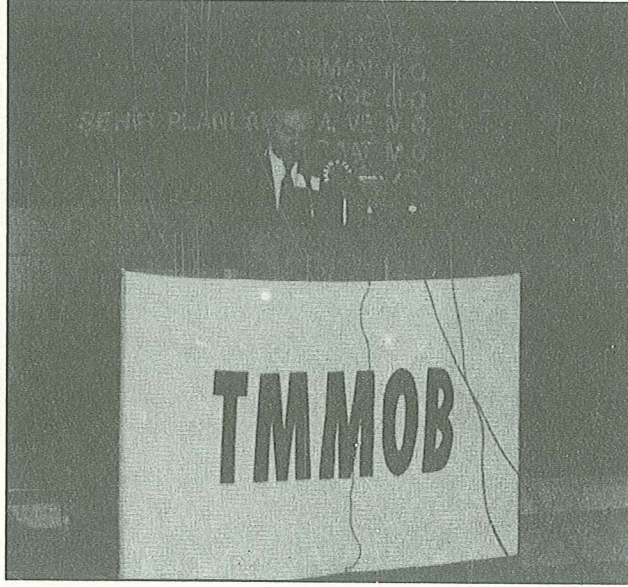
**KISACA İNSANLARIMIZ; DEMOKRASİ DİYOR, DEMOKRASİ İSTİYOR.**

**BU NEDENLE İNSANLARIMIZIN ÖZVERİSİ VE SABRI YANLIŞ ANLAŞILMAMALI, KARŞILIKSIZ BIRAKILMAMALIDIR.**

Değerli Konuklar,

1992 ile birlikte gelen çığ, grizu, deprem gibi olaylara hazırlıksız yakalanıp yenildik. Tüm bu olayların toplumsal yıkım boyutuna ulaşması kaderle izah edilemez. Bunun adı kolaycılıktır, bilim ve teknolojiye inanmamaktır."

12 Eylül Rejimi ie birlikte TMMOB yasasına eklenen anti-demokratik 66 ve 85 sayılı KHK' bir kaldırılması gerektiğini belirten ALPTÜRK, tüm yasakların kaldırılmasını ve demokrasinin bu tür ayıplardan kurtarılmasını istedi. Ülkemizde Mühendislik eğitimi veren kurumların öğretim üyesi, atölye ve laboratuvar eksiklikleri nedeniyle yeterli ve nitelikli eğitim



veremedikleri bilinirken çıkarılan 3795 sayılı yasanın nitelik ve nicelik açısından mesleğimizi olumsuz etkileyeceğini vurgulayan ALPTÜRK, konuşmasını şöyle sürdürdü;

"Durum böyleyken, bugün Mühendis ve Mimarların ücretleri, ürettikleri hizmetlerin niteliğiyle bağdaşmayan seviyede kalmış, Mühendis ve Mimarların sosyal statüleri itibarıyla prestij kaybetmelerine neden olunmuştur.

Bugün üretim hiyerarşisine uygun olmayan ücret sistemi ürettiği gelişmeler zinciriyle çalışma

disiplinini bozmuş, çalışma isteğini yok etmiştir.

Hükümetten en geç Temmuz 1992 ayı içinde bu duruma çözüm bulunmasını istiyoruz.

Devlet aslında Mühendis ve Mimarlarından sakındığı bu ücreti Mühendislerle aynı üretim sürecini paylaşan sendikali çalışanlara ödeyebilmektedir. Yanlış anlaşılmasın. Bizler kimsenin ne aldığıyla değil, kendimize hak gördüğümüz, hak ettiğimize inandığımız ücretle ilgiliiyiz.

Devlete düşen şey, DEMOKRASİNİN İŞLETİLMESİ İLE GREVLİ, TOPLU SÖZLEŞMELİ HAKLARLA DONATILMIŞ SENDİKALAŞMANIN ÖNÜNÜN AÇILMASINI SAĞLAMALIDIR."

Birlik Başkanı ALPTÜRK konuşmasını şu şekilde tamamladı;

"Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım:

Konuşmamın son bölümünde, Birliğimizin görev anlayışıyla ilgili bir kaç noktanın altını çizmek istiyorum.

12 Eylül döneminin tüm antidemokratik uygulamalarından yara alan, öcü gösterilen demokratik örgütlülüğe karşın, Birliğimiz Yönetimleri Demokrasi mücadelesinden vazgeçmemiş, ödün de vermemiştir.

Başka bir deyişle, TMMOB olarak biz, DÜN DEMOKRASİ DEMİŞTİK, BUGÜN DE DEMOKRASİ DİYORUZ.

Hiç kuşkusuz yarın da DEMOKRASİ diyeceğiz.

Eminiz, çünkü 12 Eylül'ün YASAKLARI NEDENİYLE BU SALONDA OLAMAYAN GENÇ MÜHENDİSLERİMİZE, MİMARLARIMIZA GÜVENİYORUZ...

Bir sonraki Genel Kurulumuzda, 12 Eylül dönemini aşarak, GENÇ MÜHENDİS VE MİMARLARIMIZLA yine bu salonda buluşmayı umud ederek, hepimize dikkatleriniz için teşekkürler ediyor, saygılar sunuyorum."

Konuk konuşmacılar bölümünde kürsüye gelen Bayındırlık ve İskan Bakanı Onur KUMBARACIBAŞI;

devamı 5. sayfada

TMMOB'yi olumsuz dönemlerde demokrasinin korunmasında gösterdiği katkılar nedeni ile kutladığını belirterek, sivil toplum örgütlerinin önemine değindi.

Geçmiş dönemlerde kamu kaynaklarının sorumsuzca kullanıldığını vurgulayan KUMBARACIBAŞI; "Demokrasinin bir daha kesintiye uğramaması için Meslek Odaları ile ilişkilerimizi arttırmalıyız. Bu yılki felaketler reformlarımızı sekteye uğrattı. Devlet İhale yasasında önemli değişiklikler yapıyoruz. 30 trilyonluk yatırım yapacağız. Büyük projelerde sizlerin yardımına gereksinmemiz var" dedi. Daha sonra kürsüye gelen Devlet Bakanı ve Başkan Yardımcısı Erdal İNÖNÜ, Genel Kurula başarı dileyerek, demokratik kuruluşların hem demokrasiye katkıda bulunmak hem de mesleklerini savunmak durumunda oldukları belirtti. Muhalefette iken söylediklerimizi aynen yine söylüyoruz diyen İNÖNÜ, "Bakanlıklarımızın meslek odaları ile ilişkileri geçmişe göre daha iyi sendikalaşmayı sağlamak görevimiz. Sözleşmeli personel'de temel değişiklikler yapacak düzenlemeleri hazırlıyoruz. Ancak sizlerin çok iyi bildiği gibi projelerin yavaşlama geçmesi kolay olmuyor" diyerek sözlerini tamamladı.



İnönü'den sonra kürsüye gelen Başbakan Süleyman DEMİREL, TMMOB'nin üyesi olmaktan büyük övgü duyduğunu belirterek, Birlik Başkanı ALPTÜRK'ün söylediklerinde haklı olduğunu ancak zeminini, kamuoyunu hazırlamadan şikayetlerinizin giderilmesine yol açacak düzenlemeleri yapmanın güç olduğunu söyledi. DEMİREL konuşmasını şu şekilde sürdürdü. "Biz mühendisler biraz ferdi, biraz hassasızdır. Ama bize biraz hoşgörü gösterin. Daha çok işbirliği yapmamız gerekir. Önümüzdeki günlerde yeni Anayasa'yı tartışmaya açıyoruz. Halkımız neyi beğenmiyorsa açık açık söylemelidir. Mücadele gücümüz ne kadarsa hayat hakkımız o kadardır. Siz Türkiyenin değil geniş Dünya'nın mühendislerisiniz."

Komisyon seçimlerinin ardından çalışma raporunun okunması ve eleştiriler gündemine geçildi.

Bu gündemde söz alan konuşmacılar, Yönetimin çalışmalarını değişik şekillerde ele alarak eleştirilerini açıkladılar. Eleştirilere yanıt veren Birlik Başkanı Alptürk, Birliğin başarısının Odaların başarısına bağlı olduğunu belirterek önemli olan örgütün üretmesidir dedi.

Yönetimin oy birliği ile aklanmasının ardından Bütçe Uygulama Esasları Komisyonunun raporu okundu. Geçmiş döneme ait üye borçlarının cari yıl üzerinden alınması konu-

sundaki öneri oy çokluğu ile kabul edildi.

TMMOB Örgütlülüğü Komisyonu Raporunun okunduğu gündemde; Çevre Mühendisleri ile Tekstil Mühendislerinin Oda kurlmaları kararlaştırıldı. Peyzaj Mimarlarının ise Ziraat Mühendisleri Odasına bağlı olarak örgütlenmelerini tamamlamaları karar verildi.

Oluşturulan "Yeni Dönem Çalışma Esasları Komisyonu" raporunda, güçlü ve üretken bir TMMOB için düşünülen ve önerilen çalışmaları Genel Kurul'a sundu. Rapor hakkında söz alan konuşmacılar rapordaki hedeflere varılabilemesi için mekanizmalarında tariflenmesi gerektiğini belirttiler. Komisyon raporu oylandı ve kabul edildi.

Bildiri Komisyonunun raporu göreve gelecek TMMOB Yönetim Kurulu'na, mühendislik ünvanı verilen teknik öğretmenler hakkındaki 3795 sayılı yasanın iptali konusunda çalışma yapılması ve insan hakları yönünden değişik ülkelere uygulanan amborgoların kınanması konularında görev önerdi. Rapor ve öneriler oybirliği ile kabul edildi. Daha sonra "TMMOB Yasası, Tüzük ve Yönetmelik Değişiklikleri Komisyonu" nun raporu okundu. Tüzük değişikliği önerileri içerisinde, üyelerin adres değişikliğini 1 ay içerisinde bağlı bulunduğu birime bildirme zorunluluğu getirildi.

Tartışılan bir çok madde de uzlaşma sağlanamaması üzerine Eylül veya Ekim 1992'de yaşama geçirilmek üzere Olağanüstü Tüzük Yönetmelik Genel Kurulu kararı verildi. Aynı Kongrede TMMOB Yasasında enine boyuna tartışılması kararlaştırıldı.

Genel Kurulun son günü seçimlere geçildi. Seçimler sonucunda her Odanın birer kişi ile temsil edildiği 19 kişilik Yönetim Kurulu ile Onur ve Denetleme Kurulları şu şekilde belirlendi;

#### Üyeler;

Mustafa GÜLENC (Fizik M.O), Türkan ÇOBAN (Gemi M.O), Cengiz KILIÇ (Gemi, Mak. İnş. M.O), Namık GAZIOĞLU (Harita M.O), H. Turgut KAÇAR (İç Mimarlar O), Hasan DEMİREL (İnşaat M.O), Süleyman BAL (Jeofizik M.O), Hayrettin KADIOĞLU (Jeoloji M.O), İhsan KARABABA (Kimya M.O), M. Fikret ÖZBİLGİN (Maden M.O), Mustafa ERHAN (Makina M.O), Kemal GÜNAYDIN (Metalurji M.O), Belgin KURTULUŞ (Meteoroloji M.O), Yavuz ÖNEN (Mimarlar O), A. Kenan ÖZKAN (Orman M.O), Coşkun ÖZBEY (Petrol M.O)

#### Yüksek Onur Kurulu;

Müjdat SAVRAN (EMO), Arif DELIKANLI (Harita M.O), Rüştü ÖZEL (İnşaat M.O), Kaya GÜVENÇ (Makina M.O), Mine ÖZDEMİR (Ziraat M.O)

#### Denetleme Kurulu;

Ahmet ÖZTUNCAR (Fizik M.O), Yücel ÖZEL (Kimya M.O), Osman SARGIN (Mimarlar O).

Yönetim Kurulu'nun kendi arasında gizli oyla yaptığı görev dağılımı sonucunda Teoman ALPTÜRK Başkanlığa, Cengiz TÜRKSOY ikinci Başkanlığa, Atilla GÖKTÜRK ise Saymanlığa seçildiler.

3 gün sürmesine karşın yeterince değerlendirilemediğinde birleşilen Genel Kurul'da alınan kararların yaşama geçeceğine olan inancımızla, göreve gelen yeni Yönetim Kurulu'na başarılar diliyoruz.



32. Dönem TMMOB Genel Kurulu, dünyanın hızla değiştiği bir dönemde toplanmış bulunuyor. İnsanlık Türkiye'de ve dünyanın hemen her yanında pek çok sorunla yüzyüze...

Ülkeler, toplumlar parçalanıyor, ayrışıyor... Yıllar yılı birlikte yaşamış, birlikte geçinmiş topluluklar birbirleriyle kanlı bıçaklı olmuşlar... Sovyetler Birliği'nin dağılımıyla iki kutbundan biri yiten dünyada, coğrafya her gün yeniden tanımlanmaya çalışılıyor. Toplumlar bu sürecin sancıları ile acı çekiyor. İnsanlar ölüyor, insanlar öldürülüyor, hem de hiç yoktan... Savaş tehditi, geri kalmış yörelerden gelişmiş bölge ve toplumlara sıçramış, en vahşi yüzü ile Avrupa'nın göbeğinde yer bulmuş. En çağdaş sanılanlar en gaddar biçimde saldırılıyor. Yok etmecesine... Savaşın ve kaosun tehdit etmediği güvenlik yöre kalmamış gibi...

Depolitize edilmiş, umudu kırık, yoksul yığınlar, ırkçılık ve sovenizmin kucağından, irtica batağına itiliyor... Çağdışı hortlak kurumlar, savaş ve baskıcı yönetimler karabasan gibi her yanı sarmış... Temel hak ve özgürlüklerin kurulması, geliştirilmesi ve kullanılması her an olağanüstü yönetimlerin asker ya da bürokrat, (kimi zaman her ikisinin birlikte) diktalarının hedefi konumunda.

Türkiye 12 Eylül darbesiyle girdiği karanlık süreçte, daha da çözümsüzleşen sorunlarına, demokrasi içinde çare aramaya çalışırken; bir yandan da Adriyatik'ten Çin seddine genişletilen sorumluluk psikozuna sokulmak istenmekte.

İnsan hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması yönündeki istem ve adımlar, iç ve dış olaylar gerekçe gösterilerek ötelenmekte, karanlık güçler 12 Eylül döneminin olağanüstü baskıcı yönetim ve uygulamalarını sürekli kılmak istemekte. Ülkemizin hemen her yöresinde, toplumun her kesiminden sivil asker, özellikle genç ve

## TMMOB 32. OLAĞAN KURUL BİLDİRGESİ

üretken kuşak olan insanlar, ölen ya da öldüren olarak bu karanlık komplonun kurbanı olmakta. Ülke açık savaş-taymişçasına acı içinde... İşte böylesi bir dönemde toplanan TMMOB Genel Kurulu ülkenin önündeki bilimsel ve teknik sorunları, mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin ve meslek mensuplarının sorunlarını, mesleki hak, yetki ve sorumlulukları, örgütlenme ve sendikalaşma konularındaki gereksinimleri, üç gün boyunca tartıştı, değerlendirdi. Daha sağlıklı bir toplum, daha sağlıklı bir kentleşme, daha güçlü bir sanayileşme ve daha üretken bir mühendis - mimar topluluğunun önşartı olarak özgür, demokratik, barış içinde insanlığın kardeşliğini ve sevginin egemen olduğu bir sistemin vurgulanmasını kararlaştırdı.

Tüm kesimleri özgürce örgütlenebilen, dilediğince siyaset yapabilen, bilinçli, hakkını arayabilen bir toplum olmanın demokratik biçimde seçilmiş siyasal yönetim organlarının ve hukukun üstünlüğünün en önemli desteği olduğunu, siyasal önderliğin ise bu alanda atacağı adımlara halkın ve TMMOB'nin her hal ve şartta vereceği desteğe inanmasını vurgulamak istemekte. Halkın bastırılmayan özgürlük ve demokrasi istemi bu yönde atılacak adımların bitmez güvencesi olacaktır.

TMMOB bugün bu çerçevede insanları ülkenin her yanında, ama her yanında korkusuzca, kardeşçe, özgüven içinde, yaşayan demokratik ve gücünü savaşkanlığından değil, üretkenliğinden, sağlamlığından ve güvenilirliğinden alan bir Türkiye'nin mühendis ve mimarlık mesleklerinin daha iyi gerçekleştirilmesinin bilim ve tekniğin serpilip gelişebilmesinin temel şartı olduğunu vurgulamayı herşeyin önünde görmektedir.

### İZMİR 7. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: MÜHENDİS OLMAYANLAR TİCARİ HİZMETLERİNDE BU ÜNVANI KULLANAMAZLAR

Şube Yönetim Kurulumuz, birkaç kez uyarılmasına rağmen tabelasındaki "Mühendislik" yazısını kaldırmayan elektrik malzemeleri satıcısı Zeki ÖZBAKIR hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasını kararlaştırmış ve başvuruda bulunmuştur.

Hazırlık evraklarını inceleyen İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı, talebimizi yerinde bularak "Emirlere Riayetsizlik" suçu ile mahkemesinin yapılarak sanığın eylemine uyan TCK'nun 526/1 maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmesini kamu adına talep ve dava istemi ile Sulh Ceza Mahkemesine göndermiştir.

Davayı inceleyen İzmir 7. Sulh

Hukuk Mahkemesi yaptığı inceleme sonucunda; "Olay tarihinde sanığın mühendislik eğitimi yapmadığı halde İzmir Gazi Bulvarı 1338 Sokak No: 7/C Çankaya adresinde Kismet Mühendislik tabelası altında elektrik işleri iştiğal ettiği, 6235 sayılı yasanın 33. maddesine göre mühendislik hizmetlerini serbest olarak yürütecek kişilerin mühendis olmaları ve mesleklerine uygun Odaya kayıtlı bulunması gerektiği halde sanığın hem mühendislik eğitimi görmediği ve hem de meslek odasına kayıtlı olmadığı, böylece sanığın üzerine atılı müsnet suçu işlediği, idida, ekli evraklar ve tüm dosya mündecatından anlaşılması-

tır. Yukarıda açıklanan sebeplerle, 3 ay hafif hapis ve 18.000. - TL. hafif para cezasıyla mahkumiyetine karar verildi." 23.01.1992

Karardan 7 gün sonra 30.01.1992 tarihinde İzmir Cumhuriyet Savcılığı, cezanın hafif olduğu gerekçesi ile karar itiraz ederek davanın Asliye Ceza Mahkemesince görülmesini talep etti. Talep yerinde bulundu ve davada 825 sayılı kanunun 26. maddesine göre Asliye Ceza Mahkemesinin görevli olduğu anlaşılacak Sulh Ceza Mahkemesinin görevsizliğine ve dosyanın görevli ve yetkili Asliye Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verildi. 27.03.1992

# OVACIK ALTIN MADENİ KOMİSYONU ARA RAPORU

1. 1989 yılında, Bergama, Ovacık yakınlarında, sondaj çalışmalarına başlayan EUROGOLD MADENCİLİK A.Ş. yörede işletmeye değer rezerv olduğunu saptamış ve "İŞLETME RUHSATI" için yasal girişimlerde bulunmuştur.

İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU'nun 30 Nisan 1992'de oluş-turduğu "Ovacık Altın Madeni Özel İhtisas Komisyonu" olarak, çalışmalarını sürdürüyoruz.

Ancak işletme çalışmalarının, ruhsat aşamasına getirilmesi nedeniyle ivedi gördüğümüz noktaları "ARA RAPOR" olarak sunmakta yarar görüyoruz.

2. 1983 yılında kabul edilen, 2872 sayılı, 2872 Çevre Kanunu'nun yürürlükte olmasına karşın; yasayla ilgili gerekli yönetmeliklerin çıkarılmamış ve denetleyecek organlarının belirlenmemiş olması nedeniyle, Çevre Kanunu'nun 10. maddesine göre hazırlanması istenen "ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRME" raporlarının eksik bilgilerle donatılmış olması kaçınılmazdır. Bu nedenle ruhsatlandırma işlemleri sırasında yasal bir dayanak olarak kullanılamazlar.

EUROGOLD MADENCİLİK A.Ş. tarafından 1991 yılında DEÜ Çevre Mühendisliği bölümüne hazırlatılan "Ovacık Altın Madeni Çevresel Etki Değerlendirme Raporu" çok değerli bilgileri içeriyor olmasına karşın; komisyonumuzca yapılan incelemelerde, aşağıdaki eksiklikleri saptamıştır:

2.1. ÇED Raporu'nun hazırlanması için yöredeki flora ve faunanın tüm yıl içinde izlenmesi gerekir. ÇED Raporu'nda yer alan flora ve fauna ile ilgili etkiler için yörede flora ve faunanın inaktif olduğu Ekim-Ocak gibi 3 aylık zaman periyodu seçilmiştir. Yöredeki canlılardan sadece kış aylarında yaşamsal faaliyetlerini sürdürenler ele alınmış, diğer aylarda yaşamsal faaliyeti olan canlılar izlenmemiştir. Doğal dengenin sağlanmasında önemli rolleri olan canlılar için ortaya çıkacak sorunlar ÇED raporunda yer almamaktadır.

2.2. ÇED Raporunu hazırlayan "Etik Kurulu"nda Maden ve Jeoloji Mühendisliği disiplinlerinden teknik elemanlar yer almamıştır. Madencilik ile ilgili böylesi bir raporda, derleme bilgileri kullanılmamalı, konu ile ilgili disiplinlerin çalışmalarına yer verilmelidir.

2.3. ÇED Raporu'nda ve Ovacık Atık Deposu Kesin Proje Raporu'nda bulunması gereken yöreye ait küçük ölçekli gözlemsel jeoloji çalışmalarına ve işletme alanında ise, büyük ölçekli mühendislik jeolojisi haritalarına rastlanmamıştır.

2.4. Atık Deposu tabanında ve mamba bölümünde yer alan (atık barajından olabilecek sızıntıların, içinde sirküle edeceği) alüvyonun geçirimsizliği için sondaj esasında/serbest permeabilite deneyinin yapılmaması kabul edilemez bir durumdur. Ayrıca alüvyonun taşıma gücünü belirleyecek deneylerin yapılmadığı görülmektedir.

2.5. Jeoteknik araştırma sondajları yapının konumuna uygun yerleştirilmediği gibi, derinlikleri ve sayıları da yeterli olmaktan uzaktır.

2.6. Baraj göl içi ve yamaçların toplam 1 metre kalınlığında kil ile kaplanması öngörülmüştür. Tabanda alüvyon, yamaçların önemli bölümünde molozu olması dolayısıyla, yapılacak kaplamanın uzun süreli fonksiyonunu

## TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU Bergama Ovacık Altın Madeni İhtisas Komisyonu

sürdürmesi çok zordur. Eğer yamaçlarda şev düzenlemesi yapılmayacak ise, gevşek haldeki yamaç molozunun doğrudan üzerine yapılacak kil kaplamanın duyarlılığı söz konusu değildir. Bir süre sonra kısmi kopma ve çökmeler görülecek ve bu boşlukların atık sızılar tarafından doldurulacağı kuşkusuzdur.

2.7. Bilindiği gibi, proje alanı birinci derece aktif deprem kuşağı üzerinde yer almaktadır. Bu tür aktif bir lokasyondaki barajda sadece kil kaplama ile sızdırmazlığın sağlanması teknik olarak güvenilir değildir. Özellikle de, ayrık zemin (yamaç molozu) ve alüvyon üzerindeki kaplamada deprem anında oturma ve çatlama olacaktır.

2.8. Deprem dizayn parametrelerinin gerçekçi alınmadığı düşünülmektedir. Atık barajının ve işletmenin bulunduğu bölgenin deprem risk analizi etüdünün yapılması gerekmektedir.

2.9. Sızdırmazlık için muhakkak jeomembran ile birlikte, esnek, sentetik bir malzeminin de kil kaplama arasına serilmesi zorunludur. Bu uygulanmadığı takdirde, gövde altındaki alüvyon kaldırılmalıdır. Ana kaya içerisinde enjeksiyonla mutlak geçirimsizliğin sağlanması gerekmektedir. Jeomembran uygulaması yamaçlarda da yapılmadığı takdirde, aynı şartlar yamaçlar için de geçerlidir.

2.10. Barajın mamba ve mansabında rasat kuyuları açılmalıdır. Bu kuyularda periyodik aralıklarla alınacak yeraltı suyu numunelerinden kimyasal analizlerin yapılması gerekmektedir. Rasat ve analiz çalışmalarına inşaat öncesinde başlanmalı ve inşaat sonrasında devam edilmelidir.

2.11. Gövde ve kaplama için kullanılacak yapı gereçlerinin miktarı ve mühendislik kriterleri yeterli görülmemektedir. Bilhassa geçirimsizlik perdesinde kullanılacak kilin özelliklerinin yeterliliği ve alım yerinin etüdü tekrar yapılmalıdır. Önerilen geçirimsiz gereç alım lokasyonu zaten şu anda Kestel Barajı göl alanı içinde kalmaktadır.

3. Atık madeni işletmesi açık ve kapalı işletmeler halinde üretim yapacaktır. Açık işletme 30 m genişlik x 600 m uzunlukta bir alanda yapılacaktır. İşletme sahası Ovacık köyüne bitişiktir.

3.1. İş güvenliği açısından patlayıcı madde kullanan ocakların yerleşim alanlarından en az 70m (yatay mesafe) uzak olması gerekmektedir. Bu yasal mesafeyi sağlamak için şirket işletme sınırında bulunan iki sıra konutu (yaklaşık 50 adet) boşaltarak sakinlerini inşa ettireceği yeni konutlarda yerleştirmeyi planlamaktadır. Bu konu tamamen mülk sahiplerinin isteklerine bağlı olmalıdır.

3.2. İşletme sırasında insan sağlığını ve çevreyi olumsuz etkileyecek düzeyde toz emisyonu oluşacaktır.

3.3. Patlama gürlütüsünden tüm civar köyler etkilenmektedir.

4. Birinci derecede deprem bölgesi olan; Ovacık yöresinde kurulması planlanan işletmenin jeolojik durumu ve projesindeki ek-

siklikleri gözönüne alarak dikkatimizi atık deposu üzerinde yoğunlaştırıyoruz. İşletme süresince oluşan serbest ve bağlı siyanürleri ihtiva eden, katı ve sıvı tehlikeli atıkların deşarj edileceği 160.000 m<sup>2</sup>'lik açık sahanın, işletmeden sorumlu teknik elemanlar tarafından gerekli titizlikle yönetileceğinden eminiz. Bu yönetim sırasında, serbest ve zayıf asidik ortamda kolayca çözülebilen metal siyanür komplekslerinin, doğal deşarasyona uğrayacakları ancak metalik siyanür komplekslerinin tümüyle ortamdaki ayrılmayacağı açıktır. Bunlar işletme yılları ilerledikçe artış göstereceklerdir.

4.1. ÇED raporundan anladığımızı göre; işletme süresince; gözlem kuyularından ve yüzey sularından en az ayda bir kez olmak üzere; su örnekleri alınacaktır. Atık Deposu'nun sızdırmazlığı, bu örneklerde bulunan serbest ve zayıf asitli çözünmüş siyanürler ile ağır metallerin konsantrasyonlarına göre yargılanacaktır.

4.1.1. İşler alım işlemleri bile, deneyimli ve yetkili kişiler tarafından yapılmalıdır.

4.1.2. Çok hassas bir şekilde yapılması gereken analizler; işletmece yurt içinde veya yurt dışında yaptırılabilir. Yurt içinde gerçekleştirilecek olsa bile; sürekli-yeterince hızlı ve çok hassas deneyleri içeren bu analizler aylık büyük ek maliyet getirecektir. Kaldı ki böylesi "bağımsız" bir laboratuvar henüz ismini duymamıştır.

4.1.3. Bu analizlerin sonuçlarının değerlendirilmesi sadece şirket elamanlarınınca mı yapılacaktır? Yoksa, belli kurum ve kuruluşlar; örnek alımı, analiz neticelerinin değerlendirilmesi ve endişe veren bir durum ortaya çıktığı takdirde gerekli tedbirlerin alınması gibi faaliyetleri üstlenecek midir?

Kısaca; işletme süresince alınacak tedbirlerin ve uygulanacak yaptırımların kimler tarafından organize edileceği belirsizdir.

4.2. İşletme faaliyetleri 8 yıl sonra tamamlanacak. Altın Deposu'nun üstü kil tabakası ile örtülerek saha terk edilecektir.

4.2.1. Yukarıda (4.1.'de) söz ettiğimiz, örnek alımlarına ve bunların analizlerinin yaptırılmasına, belli bir süre için de olsa, rutin olarak devam edilmesi gerekmektedir. Bu dönemin işlemlerinin sorumluluğunu, maliyetini ve tedbirlerini hangi kurum ve kuruluşlar üstlenecektir.

5. TMMOB İL KOORDİNASYON KURULU olarak, gerek sözü geçen firmada çalışan teknik elemanlarla, gerekse kamu ile ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerle bilgi alış-verişi yapmaya ve teknik detayları incelemeye devam edeceğiz.

Ancak, EUROGOLD MADENCİLİK A.Ş. Birinci derece deprem bölgesinde yer alacak, tehlikeli atıklarını açık sahada depolamayı planlayan bir işletme için kamuya yeterince açıklanmamış bir projenin yanısıra, yetersizlik ve belirsizlikleri olan bir ÇED raporu ile, ruhsat almak üzere yasal işlemlerini devam ettirmektedir.

Yetkili mercilerin ruhsat işlemlerini acele ile neticelendirme yoluna gitmeyeceklerinden eminiz. Aksi takdirde, yurdumuzda yeni bir YAP-İŞLET-TERK ET modelinin yerleşmesi kaçınılmaz olacaktır.

# MEKTUP EYLEMİ!

## KAMUDA ÇALIŞAN MEMUR VE SÖZLEŞMELİ PERSONEL BAŞBAKAN VE BAŞBAKAN YARDIMCISINA MEKTUP GÖNDERDİ

Sayın Başbakanım  
Başbakan Yardımcım



Yıllardan beri enflasyon karşısında gerçek ücret artışlarımız küçülmekte, yokoluşa gitmektedir. Aynı işyerinde çalışanlar arasındaki ücret farklılıkları ise işyeri çalışma barışını bozacak düzeye ulaşmıştır.

Günümüzde insanca yaşamaya yeterli olmayan ücretlerimizin, geçmiş yıllarda enflasyon nedeniyle erimesini karşılayacak bir oranda, ayrıca; kamu işyerlerinde yürürlükte olan toplu iş sözleşmesiyle elde edilen aylık ücretlerinde, göz önüne alınarak artırılması gereklidir.

Eşit işe eşit ücret politikasının izlenmesi, sosyal adalet ve sosyal dev-

let ilkelerinin yerleştirilmesi en büyük dileğimizdir. Basından da izlediğimiz gibi aynı hizmeti yapan bir devlet memuru ile aynı işi yürüten sedikal haklara sahip çalışan arasında 2 - 4 kat ücret farklılığının bulunduğu kamuoyunca bilinmektedir.

Yaşam koşullarına uygun ve işyeri barışına katkıda bulunacak gerçek bir

ücret politikasının oluşturulabilmesi için çalışanların görüşlerinin dille getirilebileceği, grevli - toplu sözleşmeli memur sendikalarının kurulması, hükümetimizin demokratikleşme politikasının birinci maddesi olmalıdır.

Diğer yandan geçmiş hükümetler döneminde İLO sözleşmelerinde yer alan, bütün çalışanların sendika

kurma ve grev hakkını ilgilendiren 87. ve 151. sayılı sözleşmelere konulan çekincelerin haziran ayında Cenevre'de yapılacak toplantıda kaldırılması konusunda gerekli girişimin yapılmasını hükümetimizden beklemekteyim.

Saygılarımla

## İKTİDARIN SEÇİM ÖNCESİ KARARI İLE TEKNİK ÖĞRETMENLERE MÜHENDİS ÜNVANI TANINDI

12 Mayıs 1992 günlü Resmi Gazete'de yayınlanan 3795 sayılı yasa ile teknik öğretmenlere "Mühendislik Ünvanı" verilmiştir. Yasa, ülkemizde Mühendislik Eğitime ve Mühendislik Mesleğine indirilmiş bir darbe niteliğindedir.

Teknik ve içerik olarak ayrı bir eğitim programı gerektiren mühendislik fakültelerine girmek için lise sonrası öğrenci seçme sınavlarına girilmekte, oldukça yüksek puan gerektiren sınavlarda başarılı olanlar temelde tasarım ağırlıklı 4 yıllık mühendislik eğitimi sonucu bu ünvanı almaya ve kullanmaya hak kazanmaktadır.

Teknik Öğretmen Okullarından öğretmen ünvanı ile mezun olan öğretmenlerin esas amacı sanayiye nitelikli ara elaman yetiştirmektir.

Ünvan ve formasyon birbirine karıştırılmaması gereken kavramlardır. Mühendisliğin kavram ve kalitesi dikkate alınmaksızın konuya yalnız "ünvan" sorunu olarak bakmak son derece yanlış ve kaygı verici

bir yaklaşımdır. Eğitim - istihdam ilişkileri araştırılmaksızın, mühendislik lisans öğrenimi almamış kişilere mühendislik ünvanı verilmesi teknik eğitimin amaçlarına ters sonuçlar doğuracaktır. Bu kanunla, üretim ve hizmet yapısı içerisinde konum ve görevleri farklı olarak tanımlanmış mühendis, teknik öğretmen, tekniker ve teknisyenler arasında kavram kargaşalığı yaratılmış olacaktır.

Kanun, mühendisliği nitelik açısından olumsuz etkileyeceği gibi nicelik açısından da zaten istihdam sorunu bulunan ülkemizde arz talep dengesini olumsuz yönde etkileyecektir.

Kamuoyunda hiç tartışılmadan, gizlilik içerisinde çıkarılan yasa, siyasi iktidarın katılımcılık ve saydamlık ilkelerine ters düşmektedir.

Anayasanın Yüksek Öğrenim ilkeleri ile bağdaşmayan bu kanuna evet diyen mimar - mühendis milletvekillerini pretosto ediyor, bilimin ve doğruların önüne geçen siyasi tavizlerden artık vaz geçilerek kanunun biran önce iptalini talep ediyoruz.



## BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞINDAN;

## FEN ADAMLARI FENNİ MESULİYET ÜSTLENEMEZLER

Birçok Belediye'de Elektrik Mühendisi bulunmaması, TEK yetkililerinin Elektrik Uygulama Projesi ile sondurum projeleri arasındaki ayırımı gözardı ederek proje denetimlerinde fenni mesulu (Teknik Uygulama Sorumlusunu) kayıtlara geçmemesi nedeni ile doğan boşluktan yararlanan bazı fen adamlarının yetkilerini belirten yönetmelikte tariflenmemesine karşın fenni mesuliyet hizmeti üstlendikleri öğrenilmiştir.

Gelen bilgiler üzerine ilgili Belediyeler uyarılmış ancak, Kemalpaşa ve Burdur Belediyelerinin görüş istediği Bayındırlık ve İskan Bakanlığının yanıtı farklı yorumlarla değerlendirilmiştir. Gelişmeler üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile görüşen Şubemize gelen yanıt konuya açıklık getirmiştir.

18 Mayıs 1992 tarih ve 8377 sayılı yazı şu şekilde;

1) İzmir Valiliğinin (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) 10.1.1992 gün, 311 sayılı yazısı.

2) İzmir Valiliğine (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) iletilen 4.2.1992 gün, 2408 sayılı yazımız.

3) EMO İzmir Şubesi'nin 25.3.1992 gün, 0371/35 sayılı yazısı.

Bakanlığımıza iletilen ilgi (1) yazıda Elektrik ile ilgili Fen adamlarının TUS üstlenip, üstlenemeyeceği hususunda Bakanlığımız görüşü istenmesi üzerine ilgi (2) yazımız ile konu hakkında İzmir

Valiliğine (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) bilgi iletilmiş idi.

Konuya ilişkin olarak alınan ilgi (3) yazıdan ilgi (2) yazımızın Elektrik ile ilgili Fen adamlarının Fenni Mesuliyet ya da TUS alabileceği şekilde yorumlandığı anlaşılmıştır.

İlgi (2) yazımızda Elektrik ile ilgili Fen Adamlarının alabileceği belirtilen sorumluluk, Yönetmelikte belirlenen yetki içerisinde alınan sorumluluktur.

Bilindiği üzere 3194 sayılı İmar Kanununun 28. maddesinde "Yapının fenni mesuliyetini üzerine alan meslek mensupları yapıyı ruhsat ve eklerine uygun olarak yaptırmaya, ruhsat ve eklerine aykırı yapılması halinde durumu üç iş günü içinde ruhsatı veren belediyeye veya valiliklere bildirmeye mecburdurlar. Bu ihbar üzerine 32. maddeye göre işlem yapılır. Yapının nevine ehemmiyetine ve büyüklük derecesine göre proje ve eklerinin tanziminin ve inşaatın kontrolünün 38. maddede belirtilen meslek mensuplarına yaptırılması mecburidir." hükmü yer almaktadır.

3194 sayılı İmar Kanununun 38. maddesinin 2. paragrafında ise Yapıların mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanmasını ve bunların uygulanmasıyla ilgili fenni mesuliyetleri, uzmanlık konularına ve ilgili kanunlarına

göre mühendisler, mimarlar ile görev yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenecek olan fen adamları deruhte ederler" hükmü yer almaktadır.

Elektrik ile ilgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkındaki Yönetmeliğin 4. maddesinde Elektrikle İlgili Fen Adamlarının görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir.

Ayrıca anılan yönetmeliğin 5. maddesinde "Fen adamları, ilgili idarelere karşı yönetmelikte belirlenen yetkilerine ve ihtisas ve işgal konularına göre, aldıkları işlerin yürürlükteki kanuna, imar planına, yönetmeliğe, ruhsat ve eki projelerine Türk Standartlarına, teknik şartnamelere, iş güvenliği tüzüğüne, ilgili tüm mevzuat hükümlerine fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun olarak tamamlanmasında yükümlü ve sorumludurlar" hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle Elektrik ile ilgili Fen adamlarının bir yapının 3194 sayılı İmar Kanununun 28I maddesinde açıklanan Fenni Mesuliyetini ya da Teknik Uygulama Sorumluluğunu almaları söz konusu olmayıp ancak görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikte belirlenmiş işlerde yapı bitene kadar sorumlulukları devam edecektir.

Bilgilerinize rica ederim.

**BAKAN ADINA M. Durukal ÇULHA**

## ALANYA TEMSİLCİMİZ GÖREV YERİNE İADE EDİLDİ

Mahkemenin kararı şu şekilde;

Hüküm veren Konya İdare Mahkemesince işin gereği görüldü: Davacının TEK Alanya İlçe İşletme Başmühendisliği görevinden Konya Meram E.D.M.M.'de mühendis olarak naklen atanmasına ilişkin işlemin iptali isteğiyle açılan davada mahkememizin 26.2.1992 gün ve 1992 / 182 sayılı kararı ile ara kararı cevabı geldikten ve davalı idarenin savunması alındıktan sonra yürütmenin durdurulması hakkındaki isteğin görüşülmesine karar verilmiş olup, davalı idarenin savunması ve ara kararı ile istenilen belgelerin geldiği görülerek dava dosyası yeniden incelendi.

657 Sayılı Kanununun 76.cı maddesinde, "Kurumlar görev ve ünvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleri ile memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68.ci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler." denilmek suretiyle idareye gerekli durumlarda memurların kazanılmış hak aylıkları saklı tutulmak suretiyle görev ve görev yerlerini değiştirmek yetkisi verilmiş bulunmaktadır. Ancak kanunla verilmiş bu yetkinin kullanılması keyfi ve mutlak olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlıdır. Belirli sebeplere dayanarak kullanılması gerekir.

TEK Personel Yönetmeliğinin nakil başlığını taşıyan 9.cu bölümünde de sözü geçen yasa hükmüne paralel düzenlemeye yer verilmiştir.

Olayda davacı TEK kurumu Alanya İlçe İşletme Müdürlüğünde başmühendis olarak görev yapmakta iken hizmet gereği ve takdir

hakkı gerekçe gösterilmek suretiyle 16.1.1992 gün ve 74 sayılı genel müdürlük olurlarıyla bu görevden alınıp Konya Meram E.D.M.M.'ne mühendis olarak naklen atandığı dosyanın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Davacının Konya Meram E.D.M.M.'ne atandıktan sonra Alanya İşletme Başmühendisliğinde hiç elektrik mühendisi kalmadığı dosyada mevcut anılan işletme müdürlüğünün 23.2.1992 gün ve 234 sayılı yazısından görülmektedir. Dolayısıyla naklen atanmanın bizzat gereği yapılmadığı gibi kamu yararında gözetilmediği kanaatine varılmaktadır. Atama işleminde takdir hakkının hizmet gereklerine uygun kullanılmadığı gibi Alanya'da elektrik mühendisine ihtiyaç olduğu halde hiç bir elektrik mühendisi bırakılmadan davacının görev yerinin değiştirilmesinin sebep ve amaç yönünden de hukuka aykırıdır.

Öte yandan, TEK Genel Müdürlüğünün 31.7.1989 gün ve 1069 sayılı genelgesinde, üst görev ve görev değişikliğiyle ilgili nakil teklifleri her yılın 1 - 31 Mayıs tarihleri arasında yapılması öngörüldüğü halde davacının görev yerinin değiştirilmesinde genelgedeki bu hükmede uyulmamıştır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu işlemin hukuka uyarlığı bulunmadığı gibi davacının çok küçük yaşta muhtaç iki çocuğunun bulunduğu ve eşinin Alanya'da çalıştığı anlaşılmakta olup, işlemin uygulanması halinde giderilmesi güç zararlara uğrayacağı sonuç ve kanaatine varıldığından teminat aranmaksızın 30 gün süreyle yürütmenin durdurulmasına 13.4.1992 gününde oybirliği ile karar verildi.

# DEMOKRASİ VE İNSAN

Elk.Müh. Müjdat SAVRAN

Son yıllarda demokrasi sözcüğü herkesin kullandığı, peşinde olduğu, gelmesi için uğraştığı, onun için birçok güçlüklerle göğüs gerdiği, uzun lafın kısası herkesin istediği birşey. Bütün sınıf ve tabakalarca, kişilerce bu kadar çok istenen demokrasi neden gerçekleşmez veya sadece kısıtlı düzeylerde hayat bulur? Biraz geliştirilmeye kalkıldığında çeşitli sınıf ve tabakalarca kolaylıkla engellenir veya dejenere edilir, demokrasi diye diye demokrasi yok edilir.

Bir ülkede gerçek anlamda demokrasinin gelişimi için iki unsur çok önemlidir. Bilinç ve örgütlenme. Bu unsurların ciddi gelişimi olmadan demokrasiye yaklaşmak oldukça zordur.

Bilinci gelişmemiş bir topluma ne kadar hak ve özgürlük tanırsanız tanıyın O, bu hakları yerinde kullanamayacaktır. Bir hakkı tam anlamıyla kullanabilmek, onu kullanırken başkalarına zarar vermemek ve o hakkı daha geliştirmek için geniş bir bilince gereksinim vardır. Bunun örneğini ülkemizde yaşanan genel seçimlerden verebiliriz. Bu güne kadar yaşadığımız bütün genel seçimlerde ekonomik anlamda verilen sözler hiçbir zaman yerine getirilememiştir. Bunun nedeninde bunların zaten gerçekleşmesi olanaksız vaadler olmasıdır. Fakat bilinç düzeyi düşüklüğü temelinde, partiler oluşturdukları cazip ekonomik paketlerle halkı kendilerine çekebilmişlerdir.

Bilincin gelişmesi, bilinçli bir toplumun oluşabilmesi küçük yaşlarda başlamaktadır. Küçük yaşlarda aileden, toplumdaki ve eğitim kurumlarından alınan bilinç, insanların esas olarak belirlemektedir. Bir toplumda demokrasinin gelişip gelişmediğinin en önemli ölçütlerinden biri

küçük yaştakilerin özgür bir ortamda ve çok yönlü olarak yetiştirilip yetiştirilmediklerine bağlıdır. Baktığımızda sonuçların pek içaçıcı olmadığını görebiliriz. Yıllar içinde bir gelişme sözkonusudur. Önemli mesafelerde geçilmiştir. Fakat genede yolun başındayız gibi görünmektedir. Ailede verilen bilinç toplumun şu andaki gereksinimlerinin altındadır ve bunu biz "Şimdiki çocuklar harika" özyeşisi ile hep belirtiriz. Eğitim kurumlarında ve çok yönlü bilinç veren ve öğrencilere tercih hakları tanıyan bir eğitimden şu an çok uzağız. En temel genel kültür dersleri tarih, coğrafya vb'leri özgür bir kafa geliştirmek, doğru tarafsız görüşler öğrenmek yerine, malsallarla, tarafsız olmayan bilgilerle öğretilmekte, tabiri caizce bilinç verilmemekte, kafa şişirilmektedir. Böyle bir bilinci alan toplumdan çok yönlü düşünmek ve karar almayı gerektiren demokratik toplumun kişilerini yaratmak çok zordur. Yoğun ve doğru bir bilinç gelişimini gerçekleştirmeye başlamadan Demokrasi Tüpküsü çağırarak "abesle iştigal" etmektir. İkinci unsur örgütlenmedir. Aynı çıkara veya konuya sahip kişilerin, tabakaların, sınıfların örgütlenmesi ve toplumda haklarını savunabilmeleri, başkalarının haklarına zarar vermemeleridir. Örgütlenme neden çok önemlidir? En başta kargaşayı önlemek, istekleri anlaşılır hale getirmek için önemlidir.

Ülkemiz gibi 60 milyonluk bir toplumu ele aldığımızda eğer insanlar örgütsüz ise bu toplum kargaşa içinde demektir. Şu anda gerçekte böyledir. Çıkar grupları veya konu ortakları örgütlendikçe talepler daha açık ve yalın hale gelecek kargaşa yok olmaya başlayacaktır. Örgütlenmek demek en başta belli bir konuda talep-

leri oluşturmak, tartışmak, geliştirmek, toplumun anlayacağı bir hale getirmek demektir. Örgütlenmek, aynı zamanda o talep etrafında toplanan insanlar arasında var olan bilinç farklılıklarının, uzlaşılan talepler doğrultusunda giderilmesi, ortak bir noktaya varılmasında demektir. En önemlisi çıkarları aynı olan bir grup olarak gelişimi demektir.

Örgütlenme düzeyi açısından ülkemize baktığımızda durumun hiç içaçıcı olmadığı ortadadır. Bugün örgütlenmenin önü engeller doludur. Kanunlarımız örgütlenmenin kolaylaştırılmasından daha çok, zorlaştırmak için çıkarılmıştır. Hep kimlerin örgüt kuramayacağı ve örgütlerin neler yapamayacağı yasalar yazılır. Bu anayasadan başlayarak böyledir. İnsanlar için mahkumiyet kararları verilirken hiçbir şey bulunmazsa üniversite yıllarında üye oldukları dernekler gerekçe gösterilmektedir.

Örgütlenmenin önündeki bu engeller kaldırılmadan, her isteyen istediği amaç ve taleplerle örgütlenmesi serbest bırakılmadan, toplumun amaç ve hedeflerinin sağlıklı bir şekilde ortaya çıkması olanaklı değildir. Demokrasiden söz edebilmek için bu yasal engeller ortadan kaldırılmalıdır.

Ayrıca bu da yeterli değildir. Halkın da örgütlenme talebinde bulunması, örgütlenmeyi istemesi, öyle bir bilinci olması gerekmektedir. Bir ülkede ne kadar çok kanarya sevenler derneği, mahalle güzelleştirme dernekleri varsa o kadar çok örgütlenme bilinci gelişiyor demektir. Örgütlenme bilinci gelişimi içinde kişi, kişi içinde bilinç gelişimi gereklidir. Buda geniş bir özgür ortama bağlıdır.

Bütün bunları değerlendirdiğimizde ülke olarak daha yolun başındayız. Bugün demokrasinin herkesin talebi olması çok olumlu, ama alt yapının oluşması gerekli. Bilinçsiz ve örgütsüz insanların işi değil demokrasi.

# SENDİKALAŞMA RAPORU

Çalışma ilişkileri, sanayi devrimi ile birlikte, üretim süreci içinde yeri ve konumu birbirine karşıt olan insanlar arasında ortaya çıkan ilişkiler olarak tanımlanabilir. Bağımlı çalışma, çalışanın bir başkasının denetimi ve otoritesi altında, ücret karşılığı yaptığı çalışmalardır.

Sanayi devrimi ile yaygınlaşan bağımlılık ilişkisinde bağımlı olanlar ile çalıştıranlar arasında büyük bir dengesizlik ortaya çıkmıştır. Bunun da nedeni çalıştıranlar karşısında tek tek çalışanların güçsüz konumda olmalarıdır. Bağımlı çalışanlar bu güçsüzlüklerini aşabilmek için biraraya gelerek güçlerini birleştirip örgütlenmişler ve sendikaları yaratmışlardır. Bağımlılık ilişkisi olduğu sürece sendikal örgütlenmelere de gereksinim devam edecektir.

Sosyal devlet kavramının gündeme geldiği yüzyılımızda, devletin istihdam ettiği kamu çalışanlarının sayısında önemli artışlar olmuş, kimi ülkelerde ise devlet en büyük işveren (patron) konumuna gelmiştir.

Evrensel düzeydeki bu gelişme Türkiye'ye de yansımıştır. Ancak bu durum, Türkiye'nin ekonomik gelişmesine koşul olarak gecikmeli yansımıştır.

Diğer yandan KİT'lerin tasfiyesi amacıyla düşünülen sözleşmeli personel uygulaması, KİT'lerde bağımlı çalışan mühendis - mimarların iş güvencelerini de büyük ölçüde ortadan kaldırmıştır.

Bağımlı çalışan mühendis ve mimarların güçlerini arttırabilmeleri için, giriştikleri sendikal örgütlenme diğer kamu çalışanlarından farklılıklar göstermektedir. Örneğin, öğretmen ve sağlık personeli sayısal bir büyüklüğe sahip olmalarının yanında, üretimle (hizmet) olan ilişkileri açısından da türdeş bir yapı oluşturmaktadırlar. Oysa teknik elemanlar ve mühendis - mimar-

ların çok çeşitli sektörlere dağılmış olmaları, örgütlenme güçlüklerinin yanında, bu konuda gecikmelerine neden olmuştur.

Diğer taraftan bilinen klasik sendika modellerinin kimi yarar ve sakıncaları açısından ortaya konmasında yarar bulunmaktadır.

**Meslek Sendikası;** Bu tip sendika biçiminde, meslek ayrıcalığının korunması ve mesleğe özgü sorunların çözümündeki mücadele açısından yararları olmakla birlikte, bir taraftan işverene karşı hak ve çıkarların korunması, diğer yandan farklı mesleklerdeki ücretli çalışanlara karşı da bir mücadele gerekmektedir.

Ayrıca ayrı meslek içindeki alt disiplinler de yetki alanları ve görevleri konusunda tartışma yaratacaklardır. Bu durum işyerlerinde çalışanların işverene karşı örgütlenmeden çok, farklılıkları nedeniyle birbirine karşı örgütlenmelerini savunan meslek gruplarını ortaya çıkaracaktır.

**İşyeri Sendikası;** Belirli bir işyerinde çalışan ve aynı işverene işgücünü satan farklı mesleklerden bağımlı çalışanların biraraya geldiği bu örgütlenme modeli, küçük ölçekli, ama daha demokratik ve bağımsızdır. Ancak, işveren baskısına açıktır ve kimi dönemlerde hak arama mücadeleleri için gerekli olan güçlü örgütlenmeleri sağlayamamaktadır. Bunun sağlanması için daha merkezi ve güçlü yapılara gereksinim vardır ve işyeri sendikaları bu açıdan yetersiz kalabilir.

**İşkolu Sendikası;** Belirli bir işkolunda tüm mesleklerden bağımlı çalışanların birarada olduğu örgütlenmedir. İşkolu ayrımı konusunda uluslararası hukuksal bir düzenleme bulunmamaktadır.

Aynı işkolunda tüm meslek mensuplarını biraraya getirmesi güçlü sendikaları doğurmaktadır.

devamı 12. sayfada...



## TABLO - KLİMA

### MÜHENDİS FETHİ SOMALI

Kısıkköy Metal İşleri 3. Sokak No. 59  
MENDERES - İZMİR

- O.G. TRAFİKO ÇIKIŞ ve DAĞITIM HÜCRELERİ İMALİ ve YERİNE MONTAJI Sabit - arabalı veya çekmeceli Tip
- O.G. ÖLÇÜ ve KORUMA PANOLARI İMALİ, YERİNE MONTAJI
- A.G. TRAFİKO ÇIKIŞ, DAĞITIM ve KOMPANZASYON PANOLARI İMALİ
- A. G. OTOMATİK KUMANDA ve KONTROL PANOLARI İMALİ ÖZEL MAKSATLI, PİYANO PANO İMALİ
- MONTAJ SAÇLI, BOŞ TABLO İMALATI

*UYGUN FİYAT ve ÖDEME ŞEKLİ*

**İRTİBAT BÜROSU VE MAĞAZA**

Gaziler Cad. Batı İş Merkezi, 367/K YENİŞEHİR - İZMİR

Tel: Fab: 735584 Büro: 336980 Mağaza: 589797 Fax: 336658

Ancak, bağımlı çalışanların, güçlü sendikaların varlığı nedeniyle, sendikal harekete ilgisiz kalması, üye olmaktan kaçınması, katılımsızlık gibi sorunlara karşı duyarlı olması gerekmektedir.

### Demokrasi - Sendika ilişkisi

Sendikalar, örgütlenme özgürlüğünün bir parçasıdır. Sendikalar yalnızca toplu iş sözleşmesi dönemlerinde akla gelen örgütler değildir. Demokratik toplumun oluşmasında ve toplumsal gelişmelerde önemli rolü ve işlevi olan örgütlerdir. Ülkedeki tüm köklü yenileşmelere, teknolojik ve sosyal gelişmelere, refah düzeyinin artmasına katkıları söz konusudur.

Sendikaların demokrasi ile olan ilişkisinde 4 özelliğinden söz edilebilir:

1. Bu örgütlerin tüm temsili organları seçimle oluştuğundan bizzat kendileri demokratiktir.

2. Toplumun demokratikleşmesine yardımcı örgütlerdir. Devletin dışında ve ondan bağımsız ve özerk sivil toplum örgütleridir. Bilindiği gibi ücret yalnız başına anlamlı değildir. Önemli olan bu ücretlerin harcandığı sağlık, eğitim, beslenme, konut, kültür, dinlenme, ekonomik ve sosyal haklardan yararlanma düzeyidir. Bu konularda izlenen politikaları etkileyebilmek, üretim ve bölüşüm kararlarına katılabilirler.

3. Fonksiyonel olarak demokratik katılımı sağlarlar. Yasalarla tanınan sınırlar içinde toplu sözleşmelerle, yasa yerine geçebilecek hükümler oluşturabilirler. Bu, ulaşılabilen en üst katılım biçimidir.

4. Sendikalar yönetime katılma açısından da önemlidir. Sendikalar, devletin tek yanlı yaptırımı, dayatması ile düzenlenen işe alma, çalışma koşulları, disiplin, işten çıkarma konularında söz ve karar sahibi olmak gibi, çalışma yaşamının demokratikleşmesi ve demokrasinin yerleşmesine katkıda bulunmaktadır.

### Dünyada Kamu Çalışanlarının Sendikal Konumları

Bazı ülkelerde kamu çalışanlarına, memurlara sendikal haklar genel mevzuatta, bazı ülkelerde ise özel yasalarla tanınmıştır.

Memur sendikalarının kuruluşu Avrupa'da 19. yüzyılın sonlarına kadar uzanmaktadır.

Bugün memurlara grev hakkını, aralarında ABD, Fransa, İsveç, İtalya, Kanada'nın olduğu 20 ülke tanımıştır.

### TMMOB ve Sendikalaşma Çabaları

Yukarıda açıklanan bilgilenmelerden sonra, TMMOB'nin sendikalaşma konusundaki çabalarından söz etmek istiyoruz.

Uzun bir süredir mühendislerin yürüttükleri sendikalaşma çalışmaları sonucu örgütlenme aşamasına gelinebilmiştir.

Konuya ilgi duyan, gönüllü mühendislerden oluşan komite, TMMOB'un 30 Kasım 1991 tarihindeki Danışma Kurulu toplantısından önce bir bildiri yayınlarak bazı açıklamalarda bulunmuştu.

Bu konuşmaların sonucunda Danışma Kurulu'nda "TMMOB sendikalaşma konusunda kitlesini teşvik etmeli, yol gösterici, yönlendirici olmalı, destek vermelidir." biçiminde bir eğilim kararı ortaya çıkmıştır.

TMMOB Yönetim Kurulu, Danışma Kurulu'nun eğilim kararı doğrultusunda TMMOB Sendikalaşma Komisyonu'nu oluşturmuştur.

Çalışmalarına başlayan komisyon, anket çalışmalarının yanında, akademik çevrelerle, işçi sendikalarıyla, kurulmuş memur sendikaları ile ve örgütlenme sürecindeki diğer kamu çalışanı kesimlerle görüşmeler yapmıştır.

Komisyon, bütün bu çalışmalarının sonucunu TMMOB Yönetim Kurulu'na sunabilecek aşamaya gelmiştir. Bu sonuçları şu ana başlıklar altında sunabiliriz:

1. Tüm kamu çalışanlarının, sendikalaşması, mühendis ve mimarlar arasında da genel bir destek görmektedir.

2. Memurların bu günkü nesnel koşullarda işçi sendikaları çatısı altında örgütlenmeleri olanaklı görülmemiştir. Yaygın açık işsizliğin yaşandığı, buna karşılık işsizlik sigortasının bulunmadığı ülkemizde, memurları tek avantajlarını oluşturan iş güvencelerinin, sözleşme hukuku (iş hukuku) içinde yeterince korunması mümkün değildir.

3. Kamu, KİT'lerde çalışan yaklaşık 230 bin sözleşmeli personel, bugün işgüvencesi açısından çok ciddi bir tehdit ile karşı karşıyadır. Koalisyon Protokolü'nde yer alan Ziraat Bankası, Halk Bankası, PTT, TCDD, TEK, TMO, TEKEL dışındaki KİT'lerde çalışanlar bugün özerkleştirme ile başlayacak özelleştirme ya da tasfiye nedeniyle işlerini kaybetme tehdidi altındadırlar.

Her ne kadar 11 Şubat 1992 tarih ve 21139 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 3771 nolu Kanun ile, 399 sayılı KHK'de bazı değişiklikler yapılarak; genel müdür, genel müdür yardımcıları, teftiş kurulu başkanı, kurul ve daire başkanları, müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürleri, müfettiş ve müfettiş yardımcıları ile ekli 1 sayılı cetvelde kadro ünvanları gösterilen diğer personel, 399 sayılı KHK'de belirtilen hükümler dışında, 657 sayılı DMK'nun hükümleri içine alınmışlar ise de, bunların dışında kalan çok büyük bir kesimin konularının ne olacağı belli değildir.

Eğer bu kesimde 657 sayılı DMK kapsamına alınacaksa, sendikalaşma açısından konuları daha açıklık kazanmış olacaktır.

Hedef tüm memur ve sözleşmelilerin birlikte örgütlenmesidir.

4. 2821 sayılı Sendikalar Yasası'nda, işçi sendikaları için geçerli olan 28 işkolu dağılımını, bugün memurlara tam olarak uygulamak mümkün değildir.

5. 1965'de çıkarılan 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Yasası'na göre 34 türde 598 sendikanın kurulduğunu hatırlamamızda yarar vardır. 624 sayılı yasanın ortaya çıkardığı sakıncaları, en başta da sendika enflasyonunu tekrar yaşamamak için çok dikkatli olmak zorundayız.

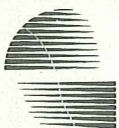
6. 32. Dönem TMMOB Genel Kurulunda oluşan Sendikalaşma Komisyonundaki tartışmalar sonucunda:

a) Teknik hizmetler sınıfında yer alan tüm teknik elemanları kapsayan ulusal düzeyde bir örgütlenme,

b) İşyerlerinin özelliğine ve çalışma koşullarına bağlı olarak işkolu düzeyinde örgütlenme, olmak üzere iki görüş belirlenmiştir.

Artık bundan sonraki çalışmaların örgütlü olarak yürütülmesi gerekmektedir. Pratik içerisinde tartışa tartışa, karşılaşılabilecek sorunları çöze çöze güçlenilebilir. Bu bağlamda tüm kamu çalışanlarıyla ilişki ve dayanışma içinde olunmalıdır. Süreç içinde, tüm çalışanların birlikteliğinin sağlanabilmesi için örgütlenip, mücadele içerisinde yer almamız gerektiğini inanmaktayız.

TMMOB'nin bugüne kadar sendikalaşma konusunda sürdürdüğü teşvi edici tavrını devam ettireceğini inanıyoruz. TMMOB'nin ne bir parti, ne de bir sendika olmadığına bilincinde olarak, kamuoyunu bilgilendirme ve oluşturma girişimlerinde, yasama ve yürütme organlarıyla yapılacak görüşmelerde olumlu katkılarının olacağını belirtmek isteriz.



**TMMOB**

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI  
İZMİR ŞUBESİ HABER BÜLTENİ

- AYDA BİR ÇIKAR.
- ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI  
İZMİR ŞUBESİ ÜYELERİNE ÜCRETSİZ  
YOLLANIR.
- ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI  
İZMİR ŞUBESİ ADINA SAHİBİ VE YAZI  
İŞLERİ SORUMLUSU:  
M. MACİT MUTAF

ADRES: TALATPAŞA BUL. NO: 17/1  
ALSANCAK / İZMİR  
Tel: 21 35 45 - 22 17 60 Fax: 63 32 41

DİZGİ : ENKARE Dizgi - Baskı - Hazırlık  
Tel: 21 76 27 Fax: 21 84 97

BASILDIĞI YER: AMFORA Tanıtım  
Tel: 63 21 15